

[Justitsministeren]

to medvirkende domsmænd sidder de juridiske dommere tilbage med to konkret udpegede mennesker, og derfor vil vi aldrig undgå at komme i den situation ind imellem, at ved udvælgelsen af domsmændene løber vi en risiko for, at der bliver en ensidighed på en eller anden måde; det bliver to mænd, det bliver to kvinder, det bliver to i samme alder, eller hvad der nu kan være udtryk for en vis ensidighed. Det kommer vi ikke uden om. Og jeg er ganske enig med hr. Bjørn Elmquist i, at det er svært at sikre sig alsidighed, når der kun skal udpeges to domsmænd.

Jeg vil gerne sige i anledning af det, som hr. Knud Lind har sagt og andre har antydet – sådan forstod jeg det i hvert fald – at man skal være medlem af et politisk parti for at blive udpeget til nævninge- og domsmandsgrundlisten, at det mener jeg ikke man skal. Det er ikke på nogen måde noget krav, og selv de steder – og jeg tror egentlig, det er relativt få steder – hvor man foretager udpegningen strikte efter den d'hondtske fordelingsmetode, dvs. at man efter partiernes styrke udpeger hver sin del af listen, tror jeg ikke, det er det altovervejende træk, at man udelukkende udpeger mennesker, hvis politiske tilhørsforhold man kender, og hvis politiske tilhørsforhold er i overensstemmelse med ens eget.

Jeg ved, der er mange, mange steder, hvor man sætter lidt af en ære i at tage hensyn også til grupper, der ikke er repræsenteret i det kommunale råd, og derfor tror jeg ikke, at det nuværende udpegningssystem har de fejl, som man populært i den almindelige opfattelse mange steder mener at det har. Men jeg er da enig med de forskellige i, at vi skal sikre os, at der kommer et totalt set alsidigt resultat ud af det, og vi skal i videst muligt omfang sikre os, at vi ikke opstiller alt for ensidige egnethedskrav, som kan være medvirkende til, at vi på et usagligt eller forkert grundlag får sammensat vores nævninge- og domsmandsgrundlister.

Jeg vil da også godt erindre om i anledning af, at der er blevet talt om, at domsmændene udpeges, at domsmændene og nævningene kommer på listen efter beslutning i de særlige udvalg i kommunalbestyrelserne, at den lodtrækning, der foretages blandt listens navne, foretages af landsretspræsidenten i det pågældende landsretsområ-

de, og at han naturligvis ikke har kendskab til de pågældendes politiske tilhørsforhold. Der skal ikke foretages en udpegning, der skal foretages en lodtrækning. Den liste, der kommer ud af lodtrækningen, skal anvendes i listens rækkefølge, og derfor er det ikke sådan, når der er tale om domsmænd, at nogen kan udskyde en domsmand og sige: vi foretrækker en anden domsmand. Der er ikke nogle, der udpeger dem, der skal medvirke i en konkret domsmandssag. De udtages efter ganske bestemte regler, så enkelte mennesker ikke har indflydelse på, hvem det er, der skal medvirke, og her vil jeg godt sige, at hvis det i stigende grad bliver en mulighed, at man kan vælge at være fri, specielt hvis man kan vælge at være fri i bestemte typer af sager eller i en bestemt sag, uden at der er en personlig grund dertil, altså en grund, der gør én inhabil eksempelvis, kan en sådan imødekommethed over for en vægring ved at være medvirkende i bestemte sager jo være medvirkende til, at man får en sammensætning af de anvendte domsmænd i visse typer af sager eksempelvis, som kan være uheldig.

Jeg vil derfor gerne advokere for, at vi opretholder et rimeligt egnethedskriterium, en metode, der rimeligt sikrer egnethed, og at vi samtidig, når den metode er anvendt, anvender et system, hvorefter de mennesker, der har accepteret at stå på domsmandsgrundlisten – og jeg mener egentlig principielt, at alle, der opfordres dertil, skal have en forpligtelse til at stå der – skal møde i den rækkefølge, de er blevet lodtrukket – for nu at bruge det udtryk.

Så kan fru Mimi Jakobsen og jeg jo diskutere i udvalget – eller jeg kan få stillet spørgsmål om det – om det nu kan siges at være helt rigtigt, når fru Mimi Jakobsen siger, at den statistiske udpegning er hovedmetoden i det nuværende system. Det kommer jo an på, hvad man forstår ved den statistiske udpegning, for hvis man ved statistisk udpegning mener, at man skal tage et tilfældigt udsnit af folk fra det lokale folkeregister, føler jeg mig ikke overbevist om, at fru Mimi Jakobsen har ret; men det kan vi diskutere i udvalget.

Jeg kan godt forstå det problem, som også diskuteres, nemlig det helt rimelige ønske om, at de mennesker, der bliver udpeget til at være domsmænd, har et rimeligt kendskab